

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklēsiastikē Istorya, Eklogai Apo Tōn Istoryōn
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoreetus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

VI. Eusebii Nicomediensis Epistola ad Paulinum Tyri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

ipse quoq; impietatem suam evomuit: Αἵμεσεν καὶ αὐτὸς τὴν ὀκνέαν αἰσθέαν. γερόφ
& ad Paulinum Episcopum Tyriorum
scripsit in hæc verba.

C A P. VI.

Eusebii Nicomedensis epistola ad Paulinum
Tyr.

DOMINO meo Paulino Eusebius
in Domino salutem. Nec domini
mei Eusebii in tuenda veritate studi-
um silentio mandatum est, sed ad no-
stras usq; aures pervenit: nec tua, Do-
mine, in eodem negotio taciturnitas.
Et sicut consentaneum erat, domini
quidem mei Eusebii causâ gavisi su-
mus: Tua verò causa magnopere dole-
mus, tanti viri silentium, condemnatio-
nem nostram esse arbitrantes. Quam-
obrem hortor te, qui scias quam inde-
corum sit viro prudenti, aliena sentire,
& veritatem reticere, ut intelligentiam
spiritu suscitans, hac de re scribere ag-
grediaris, quod tibi & auditoribus tuis
utile futurum est: præsertim si Scriptu-
ræ vestigiis insistens, juxta ejus sermo-
nes ac sententias scribere voleris.
Quandoquidem nec duo ingenita un-
quam audivimus, nec unum divisum
in duo, aut corporeum quidquam pa-
sum esse didicimus aut credidimus, do-
mine. Sed unum quidem ingenitum;
alterum autem ab eo vere, & non ex e-
jus substantia factum, nec ullo modo
particeps naturæ illius, nec è substantia
ejus existens: sed natura & virtute
proflus diversum, ad perfectam tamen
similitudinem naturæ virtutisq; facto-
ris sui conditum. Cujus initium non
modo verbis inexplicabile esse, sed ne
cogitatione quidem, non dicam hominum,
sed omnium qui supra homines
sunt, comprehendendi posse credimus. At-
que hec non ratiocinatione nostra col-
lecta, sed à scripturis edicti dicimus:
creatum ac fundatum esse, & genitum
substantia, & immutabili atq; ineffabili
natura ac similitudine quam habet ad
factorem suum, didicimus ex ipsius
Domini verbis qui ait: Deus creavit
me initium viarum luarum, & ante se-
culum fundavit me, & ante omnes
colles genuit me. Quod si ex ipso,
hoc est, de ipso esset, tanquam pars
ejus, vel ex defluxu substantiae, non
jam creatus, nec fundatus amplius
diceretur. Nec tu profecto idigno-
ras Domine. Nam quod est ex in-
genito, non amplius sive ab altero, sive

Κεφ. 5'.

*Ευστένιον πιστόποντικον μετεπίστολὴ πρὸς παυλῖνον
ἐπισκόπον τύρου.

TΩδεσπότη μετωπαλίω, δισέβιτρον
κυείω χαίρων. ζτε ή τε δεσπότη με-
δισέβια σπεδή, ή ζτερ τε αἱληθεῖς λόγις
παρεστικῆτη, αλλά εφιασενέως καὶ ἡμέρη,
ζτε ή σδεπότη τετάρτῳ σιωπῇ δέσποτα. καὶ ὡς λι-
βαὶ ἀκόλυθον, ἐπὶ μην τῷ δεσπότῃ μετωπαλίω
διφράνθημεν. ἐπὶ δὲ σοὶ λυπέμεθα, δοχαρί-
μενοι καὶ τὴν σιωπὴν αὐτῷ τοιεπέτετανήμημ
εἴναι διὸ σπουδαῖον εἰδότα σε, ὡς ἀπεξεπε-
αὐδεὶ φρονιμω, αλλοῖα φρονεῖ καὶ σιωπαῖ
αἱληθῆ, ἀνασκαλύψαντι πυθμαῖ τὸν λο-
γισμὸν, φειτὸ γεράφειν φειτὸ τέττα ἀρχή,
λυσιελένιτρον καὶ σοὶ τοῖς αἰκάτοις παλαιῶ
όταν καὶ ἀκόλυθοι τῆς γεράφεις καὶ τοῖς ἔχε-
σι τῷ λόγῳ αὐτῆς καὶ τῷ βελημάτῳ εὐθέ-
λης γεράφειν. οτι γράπτε μόνον ἀγρύπτα αἰκάτο-
μηρ, ζτε ένεις διὸ διηρημόν, εδὲ Σωματικόν
πιπεπονθός μεμαθήκαμεν ἡ τεττιδικαμεν
δέσποτα. αλλὰ έν μηντὸ ἀγρύπτον, έν δὲ τούπ
αὐτὸς αἱληθῶς, καὶ δικέπτας αὐτὸς γεγο-
νός, καθόλυτης φύσεως τῆς ἀγρύπτης μητε-
τέχον, ή δὲ ὅτι τῆς εστίας αὐτὸς αλλά γεγονός
όλογερώς ἔτερον τῇ φύσει καὶ τῇ διωάμει,
πρεστελείαν ὄμοιότητα διαθέσεως τε καὶ δι-
νάμεως. Επεποικότος γρύμενον. ετὸν δέρχην
ζλόγω μόνον αδιηγητον, αλλὰ καὶ σύνοια σὸν
αὐτῷ πρωταν μόνον, αλλά καὶ τῷ ιπέρ αὐτῷ πρωτε
πάλιν εναγκάταληπτον πεπιθύκαμεν, καὶ
ταῦτα ζχιλοίσμενος εαυτὸν ὑποθέμενοι, αλλ
δοτὸ γεράφης μεμαθηκότες λέγουμεν καὶ δὲ
εἴναι καὶ θεμελιωτὸν καὶ γρύπτον τῇ εστίᾳ, καὶ τῇ
ἀναλοιώτῳ καὶ αρρώτῳ φύσει, καὶ τῷ ὄμοιό-
τη τῇ πρεστελεία τὸν πεποικότα μεμαθήκα-
μεν, ὡς αὐτὸς ὁ κύριος φησιν ὁ θεὸς ἐκλισ-
μεδέρχην δὲ αὐτὸς, καὶ ταχέτης αὐτὸν τρέ-
μεμελιωσέμε. πρεστελείαν γρύμα με-
νετὶ δὲ αὐτὸς, τεττέτην απὸ αὐτὸς λῶ, ὡς
αὐτὸς μέρος αὐτὸς, ή ἐξ διπορροίας τῆς εστίας,
σὸν αὐτὸν εἴτι καὶ δὲ θεμελιωτὸν εἴναι ἐλέ-
γετο. ζδὲ αὐτὸς αγνοεῖς κύριος αἱληθῶς τὸ
ζλόγον τῇ ἀγρύπτῃ ὑπάρχον, καὶ ποτὸν έπι

Ecclesiastice Historie Lib. I.

23

Α ab eodem creari ac fundari potest, cum sitab initio ingenitum. Si vero ex eo quod genitus esse dicatur, subindicari videtur eum ex Paterna substantia ortum eandem quoque cum Patre natum habere, scimus Scripturam non de illo solo dicere quod genitus sit, sed et jam de aliis qua natura prorsus ab illo discrepant. Nam & de hominibus dicit: Filios genui & exaltavi: ipsi autem spreverunt me. Et alibi: Deum qui te genuit, dereliquisti. Et de aliis rebus ait: Quis est qui genuit stillas rotis? Non quo naturam ex natura esse declareret, sed ut singula qua facta sunt, arbitrio & voluntate ejus facta esse significet. Nihil enim ex substantia ejus existit: sed omnia nutu illius facta, ita existunt singula prout facta sunt. Nam ille quidem Deus est. Hac vero ad ejus similitudinem, verbo similia futura, ejus arbitrio facta sunt. Et omnia quidem per ipsum, à Deo tamen facta sunt. Omnia enim ex Deo. Quæ tu cum accepteris, & juxta conceffam tibi divinitus gratiam limaveris, fac ut domino meo Alexandro quamprimum scribas. Nam si ad illum scriperis, te illis persuasum confido. Saluta omnes fratres in Domino. Incolumem te & pro nobis orantem Divina gratia conservet Dominus. Hujusmodi litteras isti quoque ad se mutuo scribebant, ad oppugnandum veritatem seculi instruentes. Porro cum per Ægypti & Orientis Ecclesias hunc in modum sparsa essent blasphemiae semina, in singulis urbibus ac vicis rixæ & concertationes de Divinis dogmatibus exstiterunt. Reliqua autem multitudo, tum factorum spectatrix, tum eorum que dicebantur, judex fuit. Et alii quidem his favebant: alii illis assentiebantur. Proclusque tragedia & luctu digna erant qua geregabantur. Neque enim extranei & hostes, perinde ac olim, Ecclesias oppugnabant: sed contribules, ejusdemque testaciac mensæ participes, linguis tanquam telis inter se mutuo dimicabant. Immo vero, cum alter alterius membra essent, & in unum corpus coalescerent, aduersus se invicem armabantur.